

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 69. Notabilia de applicatione fructūs sacrificii Eucharistici.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

CAPUT LXVIII.

CAPUT LXIX.

Sacrificium Eucharisticum, seu M^{issa}, tametsi ex parte primaria offerentis, resque principali oblatia, sit valetis infiniti; effectus tamen ipsius, tam ex opere operato, quam per modum impetrationis, est simpliciter finitus.

818 R^{ati}o prioris partis est quia tam Christus ipse, quam omnes Christi actiones sunt infiniti valoris.

819 Ratio posterioris partis potissimum petitur ex Christi voluntate & institutione, sive ex eo quod talis est ordo & dispositio divinae providentiae, quae nobis innoteat ex communi usu universalis Ecclesie, communique tenet fidem, qui ut sapienter observas Cardinalis Bona in scriptis suis affectiose de Missa §. 4.) plura pro se, & suis sacrificia offerit curant. Quod certe non faverint, si infinita in singulis efficaciam agnoscunt. Possent etiam Sacerdotes unico sacrificio excentis obligatio- nibus satisfacere: quod Ecclesiastica vetant Decre- ta. Fraudis pro annis defuncto tot multiplicarentur sacri- ficia: quia unum sufficiens esset, ad omnes animas liberandas. Missa denique caputlibet Sacerdotis sacrificium Christi in cruce equaret: quod ideo unicum fuit, quia valetis infiniti. Neque considerandum est id quod in sacrificio continetur, tanquam ens quadam naturale, agens secundum summum gradum virtutis suae; sed ut ens liberum, cuius operatio tantum habet efficaciam, quantum habere vult ipsius agentis principale, Christus Redemptor noster, qui hoc incremento sacrificio vult nobis applicari finiam tantum & limitatum fructum sua Passione.

820 Porro effectus, seu fructus, & gratia qua ex Missa sacrificio in nos derivantur, derivantur pri- mordialiter ex meritis Passioni & mortis Christi. Ideo namque Christus dicitur una crucis oblatione conformatissime sanctificatos, quia ab illa derivatur omnis grata, omnisque sanctificatio nostra, ita ut cetera, per quae fructus sacrificii crucis nobis applicatur, non sint prima origo gratiarum, sed veluti canales, per quos gratia ex meritis sa- crificii crucis in nos defluit. Quod etiam de in- creto Missa sacrificio verum est. Nec mirum: cum Christus, utpote jam existens extra statum merendi & sanctificandi, amplius non increatur, nec pro nobis amplius satisfaciatur. Totum ergo meritum, & tota satisfactio, qua per Missam sa- crificium vivis & defunctis applicantur, primordia- liter ex morte Christi derivantur.

821 Et ideo Tridentinum, postquam fess. 22. c. 2. dixit, sacrificium istud (Missae) vere propria- rum esse, per ipsum fieri, ut, si cum vero corde, & recta fide, cum mea & reverentia contriti ac penitentes ad Deum accedamus, misericor- diam consequamur, & gratiam inveniamus in au- xilio opportuno. Ille quippe oblatione placatur Dominus, gratiam & donum penitentie concedens, criminis & peccata, etiam ingentia dimittit; una enim eademque est justitia, idem nunc offerens Sacerdotum ministerio, qui iesipsum tam in cruce obtulit, sola offerendi ratione diversa. Addit: cujas quidem oblationis cruentis, inquam, fructus per hanc incruentiam uberrimè percipiuntur. Et ideo tantum abest ut illi per hanc quovis modo derogeatur (prout heretici garunt) quandoquidem fructus, qui per hoc incruentum sacrificium derivantur, fructus sunt sacrificii cruentis.

Notabilia de applicatione fructus sacrificii Eu- charistici.

T^{am}etsi ergo constet, per Missam sacrificium, si ne dubio infinitum quoad sufficientiam (eo quod infiniti preti sit, Deoque infinite placens hostia, quae aeterno Patri, imo toti SS. Trinitati offertur, cum sit Christus ipse, simul victimam & offerens; infinitum quoque meritum mortis Christi, quod per idem Missam sacrificium nobis applicatur;) disputant nihilominus Doctores Scholastici circa modum quo fit applicatio ista, & circa personas quibus fit ista applicatio; nec aliquid circa hoc cum omnimodo certitudine possumus assertare: cum enim hoc non inventamus à Patribus examinatum, ex traditione colligere non possumus aliquid omnino certum.

Ut tamen statuimus aliquid, quod nobis appa- ret verum, distinguendi sunt varii Missae sacrificium offerentes. Offerit enim illud Christus, of- fert Ecclesia, Sacerdos offert, & cum Sacerdo- te fideles, praesertim circumstantes, plerumque of- ferunt. Quantum ad Christum & Ecclesiam, of- ferunt illud pro tota Ecclesia, & subinde Ecclesia aliquos specialiter commendat, v. g. neophytes tempore Paschali. Tametsi vero oblatio ista Christi & Ecclesie Deo haud dubie gratissima sit; nihilominus determinatio fructus inde in Ecclesiam redundantis, & modus quo redundat, solum cogniti sunt.

De fidelibus illud cum Sacerdote offerentibus non est dubium, tanto plus & facilius participare de fructu, quanto sanctius & devotius illud Deo offerunt.

Difficultas proinde vel tota, vel praecipua est de Sacerdote offerente, & fructu quem recipiunt illi, pro quibus offerit. Circa quod duo certantur. Primo prole Sacerdotem pro aliquibus specialiter offere; sive sacrificii fructum applicare, prout tradi- ditio, Ecclesiæque sensus & usus ostendit. Secun- do, absque comparatione majoris efficacie es- se Sacerdotem ad aliquid à Deo obtinendum, dum mediante hoc sacrificio illud rogat, quam dum extra altare rogat. Quia sacrificium quod of- fert, & per quod inter Deum & hominem inter- cedit, valet ex opere operato, id est ratione dignitatis, tum rei oblatæ, tum principalis offeren- tis, ultra valorem & meritum orationum & bonorum operum Sacerdotis, quamlibet iusti & sancti.

Quotidiana nihilominus experientia docet, à Sacerdote non semper obtineri quod per hujus sa- crificii oblationem potulat, tametsi res Deo gratissima sit quam potulat, ut conversio hujus vel illius peccatoris, liberatio ab his vel illis vitiis, impetratio hujus vel illius virtutis: sive id con- tingat propter obicem, inventum in eo pro quo potulat (ut dum potular liberacionem animæ Purgatorii, qua in vita non meruit, ut oblatum pro se sacrificium post mortem sibi prædebet) sive quia pro se potulat hanc v. g. vel illam virtutem, sed non tantum, nec tali modo, quantum & quomodo rem tantam Deus vult potulari; sive ob alias rationes Deo notas, v. g. quia expedit bono ejus pro quo potular non liberari à tali vel tali tentatione, vel vitiis, ut demissè semper de se fentiat, & non incidat in pericolosissimum elationis vitium, &c. Neque enim sacrificium hoc, ut impetratorium, operatur infallibiliter, sed prout voluerit Deus, qui licet non semper requirat plium motum & devotionem ex parte specialis offeren- tis, vel ejus pro quo offertur, sed aliquando respi-

A 2

ciat merē in faciem Christi sui, & in preces Ecclesie; sēpē tamen pium illum motum & devotionem requirit, & vir sanctus, offerens sacrificium, sēpē impetrat, quod non impetrat alius.

827 Probabile tamen est (quod Doctores communis assertur) hoc sacrificium (cujus oblatione placatus Dominus, gratiam & donum penitentiae concedens, criminis & peccata dimitit), ut Tridentinum fess. 22. c. 2.) ex opere operato infallibiliter

præstare vivis & defunctis remissionea poenitentia temporalis pro peccatis adhuc debitis, si in eo cui applicatur non inveniat obicem; tametq; quoad defunctos aliqui dissentiant. Cūm hoc sacrificium sit propitiatorium pro vivis & defunctis, nec illa apparet ratio, cur illius pro vivis propitiatio sit potius infallibilis, quam pro defunctis. Probabile itaque est, sic à Christo institutum hoc sacrificium, ut portionem aliquam sacrificii crucis infallibili legi semper applicet illi, vel illis, pro quo vel pro quibus offeratur, si in illo vel in illis non inveniat obicem, tametq; in infallibilitate illa non omnes Doctores convenient. In eo tamen communiter convenient, quod quod pro pluribus offeratur, carcer paribus eō minus proficit singulis. Quia sacrificii fructus ex præmissis est finitus. Finitus vero effectus quod in plures distribuitur, eō magis in singulis diminuitur. Idque S. Thomas confirmat in 4. d. 45. q. 2. a. 4. in argumento *Sed contra*: quia cum melius sit piures iuvare, quam unum, si suffragiam pro multis factum, tantum valeret singulis, ac si pro uno tantum fieret, videtur quod Ecclesia non debuit instituisse, ut pro aliquo singulariter Missa & oratio fieret, sed quod semper diceretur pro omnibus fidelibus defunctis. Quod patet esse falsum.

828 Illud etiam certum, multipliciter experientia comprobatum, quod licet hoc sacrificium valeat ex opere operato, nec valor intrinsecus ipsius vietatur per Ministrum malum; Sacerdos tamen bonus efficacius obtineat ea quae per hujus sacrificii oblationem à Deo postulat, quam quae postulat Sacerdos malus, vel etiam bonus extra sacrificium. Unde confutius semper est adhibere Sacerdotes bonos & probatos ad celebrandum, sive in ordine ad impetranda beneficia, sive in ordine ad satisfaciendum pro penitis debitis, quam alios, qui non sunt integræ & probatae vita. Quamvis enim ille, qui pro te curat sacrificium offerri, numquam ex toto privetur fructu satisfacionis, propter indignitatem offerentis: ubiorem tamen fructum recipit ex oblatione Sacerdotis melioris. Et hoc ideo, quia Deus uplurimum requiri punitum & devotionem offerentis ad ubiorem illum fructum conferendum. Unde experientia sapientie demonstravit, plus ad obtinendum uberem fructum valere sacrificium unus Sancti, v.g. Bernardi, quam multa sacrificia plurium Sacerdotum longè minoris virtutis ac sanctitatis. Unde Alexander Papa cap. iphi 1. q. 1. *Quantū (inquit) digniores sunt Sacerdotes, tanto faciliter pro quibus clamori exaudiuntur.*

829 Tandem observa sextuplicem fructum sacrificii Missæ, utpote quod 1°. est *laetitium*, quia per illud usque adeo laudatur & honoratur Deus, ut majorē laudem, seu honorem ipsi exhibere nequamus, quam immolando ipsi unigenitum Filium suum. 2°. est *Eucharistium*, in quantum per illud Deus reddimus dignissimam gratiarum actionem, tum pro aliis beneficiis, tum maxime pro beneficio redemptionis. 3°. est *commemorativam* Dominicæ Passionis, in quaenque renovatio sacrificii crucis. 4°. est *propitiatorium*, quatenus peccata, etiam mortalia, remittit quoad culpam: hujus quippe oblatione placatus Dominus, gratiam & donum penitentiae concedens, criminis & peccata dimitit. Tridentinum fess. 22. c. 2.

5°. est *satisfactorium*, in quantum remittit peccatis debitam, applicando satisfactionem cruenti sacrificii in cruce oblati. 6°. est *impetratorium*, quatenus valet ad impetrandum bona spiritualia, & gratia auxilia, quibus iusti a tentationibus preservantur, vel contra eas roborantr. Valet quoque ad impetranda vita temporalis sub-sidia, ejusque incommoda avertenda.

Fructus porro propitiationis, satisfactionis, & impenitentis est triplex; generalis, specialis, & medius. *Generalis* est, qui ex intentione Christi & Ecclesie ad omnes fidèles extenditur. *Specialis*, qui provenit ipsi celebranti. *Medius*, qui ex applicatione, seu intentione & donatione Sacerdotis provenit illi, pro quo Sacerdos offert sacrificium.

Fructus illos sēpē re ipsa ab invicem separari, sive unum sine alio obvenire, nemo est qui dubitet. Si enim illi pro quo offertur, sit in peccato mortali, prodebet illi quoad vim impetrandi, non quoad vim satisfaciendi: quia, nondum remissa culpa, non fit remissio peccati. Posse etiam separari per intentionem celebrantis, negat quidem Vasquez; sed Henriquez, Coninek, Cardinalis de Lugo, & alii communiter docent. Cūm enim separabiles sint ex natura rei, non est cur separari nequeant ex intentione Sacerdotis: neque enim ostendit potest Christum alteri dispositum, vel inseparabilem.

Non licet tamen Sacerdoti fructus illos separare, & unum uni, alterum alteri applicare, dum ex obligatione iustitiae, v.g. accepto stipendio celebrat pro aliquo. Quia hoc ipso quod Sacrum alieni debitum est ex iustitia, debitis sunt omnes fructus, quorum est capax. Vasquez to. 2. in 3. p. disp. 171. n. 36. Bonacina de Sacram. d. 4. q. ult. p. 7. §. 7. n. 5.

At (inquit) cur obligatus ex stipendio vel beneficiio, celebrare pro defunctis, non satisfacet ipsi applicando fructum satisfactionis, reservando sibi fructum impenitentis, cuius capaces non sunt defuncti?

Respondeo, quia verum non est animas defunctorum non esse capaces fructus impenitentis. Cūm sacrificium propriis oblatum valeat ipsis impenitentia, quia Deus excitat vivos, ut suis precibus & operibus satisfactoriis ipsi opem ferant. Gobat tr. 3. n. 154. contra Dianam p. 9. tr. 2. resol. 8.

Obligatum tamen ex sola obedientia ad celebrandum ad certum finem, v.g. propter successum aliquis negotii, vel in gratiarum actionem, Gobat n. 155. censet posse (v.g. ad liberandum animam ē Purgatorio) applicare fructus, qui non cadunt sub finem intentum à Superiore, testaturque S. Franciscum Borgiam, Generalem Societatis, id rescriptile anno 1564. Et rationem hanc affect, quia obligatio precepti non extendit ultra finem illius.

Et quia liberalis promissio sic interpretanda est, ut sit promittere quam minime onerosa, n. 156. addit obligatum ex liberali promissione ad celebrandum pro duabus, uno Sacro satisfacere posse utique, tamen si finis, ob quem promittiunt, differat à fine, ob quem promitti alteri. Sed per hoc non videris sincerè satisfacere promissioni, sed promissarium utrumque decipere, qui forte pertinet à te singuli fructum integrum, uti sacrificium integrum.

C A P U T L X X .

Ostenditur pro quibus sit vel non sit licitum offerre sacrificium.

I Mprimis in Concilio Bracarense secundo can. 816. prohibetur, ne pro iis qui violentam sibi